

*Marria.**Badenacha.**Abria.**Buchania.**Boina.
Ainia.*

nibus distinctum vocatur. Ab hac tam angusta fronte inter hæc flumina incipit Marria, ac sese paulatim dilatans, ad sexaginta in longitudinem millia se protendit Badenacham ulque. Ea regio perpetuo dorso continetur, & in utrunque mare flumina evergit. Badenachæ confinis est Abria, ad mare Deucaledonium modice prona, regio (ut inter Scotos) in primis copiosa maritimis & terrestribus commodis. Est enim & frumentis & pascuis in primis felix, & præterea nemorum umbris, & rivulorum fontiumque amœnitate jucunda. Piscium vero proventu adeo fertilis, ut nulli prope Scotiæ regioni cedat. Nam præter fluvialium copiam, quam tot rivi sufficiunt, mare longo canali per planum solum infusum penetrat, ibique terræ paulo altiore margine coercitum se latius diffundit, ac speciem stagni, aut verius lacus præbet: unde Abriam, id est stationem, patrio sermone appellant. Idem quoque nomen regioni circumcirca vicinæ dant. Qui Anglice loquuntur, utramque, hoc est & sinum illum maris, & regionem, perperam, & absurde Lochabriam vocant. Hæ tres regiones, Abria, Badenacha, & Marria, latitudinem Scotiæ inter duo maria complectuntur. Ad plagam septentrionalem proxima Marriæ est Buchania, Dona fluvio ab ea divisa. Ea omnium Scotiæ regionum longissime se in mare Germanicum exporrigit. Pascuis oviumque proventu admodum felix, cæterisque commodis ad vitam necessariis sibi sufficiens. Fluvii ejus cum salmonibus abundant, Ratram amnem tamen id genus piscis non ingreditur. Est in ejus littore spelunca, cujus natura prætereunda non videtur. Aqua è naturali fornice guttatim destillans statim in lapidum pyramidas vertitur, ac nisi opera hominum antrum subinde purgaretur, spacium usque ad fornitem brevi compleretur. Lapis autem qui ita gignitur, velut mediam naturam inter glaciem & saxum obtinet; est enim friabilis, neque ad marmoris duritiem unquam consolidescit. Nos cum Tolosæ essemus, circiter annum salutis CIO IO XLIV, accepimus ex hominibus fide dignis, similem per omnia huic speluncam esse in proximo Pyrenæo. Ultra Buchaniam ad Septentriones duæ sunt regiunculae, Boina, & Ainia, quæ usque ad Spæam flumen pertinent, qui separat eas à Moravia. Oritur autem Spæa à dorso Badenachæ, cujus meminimus: nec longe ab ejus fonte lacus est, unde erumpit Lutea, ac se in occiduum mare devolvit. Ad ostium ejus ferunt oppidum nobile fuisse, à fluvio Enerluteam nuncupatum. Certe sive terræ vicinæ spectes ingenium, sive navigationis, & subvectionis maritimæ commoditatem, locus est admodum emporio aptus. Prisci quoque reges has opportunitates secuti, aliquot seculis ibi habita-

verunt in Evonia arce, quam nunc multis falso persuasum est, esse Stephanodunum. Ejus enim arcis rudera & vestigium adhuc in Lorna monstrantur. Sunt regiunculae aliquot exiguae inter Buchaniam & mare Occiduum interjectæ: sed cum nihil habeant insigne, ac narratu admodum memorabile, non est quod in eis explicandis immoremur. Ultra Spæam usque ad Nessum sequitur Moravia, olim (ut creditur) Varar dicta. Inter eos amnes Oceanus Germanicus velut retro in occidentem terram agens, sinu vasto ejus laxitatem castigat. Tota quanta est hæc regio frugibus & pascuis fecunda, amœnitate vero, & fructiferarum arborum proventu totius regni facile prima. Duo memoratu digna habet oppida, Elginam ad Loxiam amnem, qui nomen antiquum adhuc retinet, & Nessum ad cognominem fluvium. Nessus à lacu Nesso longo viginti quatuor millia effluit. Aqua semper fere tepida, nec unquam ita frigida ut congelet. Quin & asperrima hieme fragmina glaciei in eum injecta tepore aquarum brevi solvuntur. Ultra Nessum lacum, Occidentem versus, octo millia continentis terræ protenduntur. Tantillum sane est, quod obstat, quo minus maria coeant, & quod reliquum est Scotiæ insulam reddant. Nam quod spacii ab iis faucibus ad mare Deucaledonium interjicitur, fere sinibus maris in terram irrumpentis est intercisum. Quod ultra Nessum, & fauces illas angustas est interjectum, in quatuor provincias solet dividi, Naverniam, seu ut vulgo Stranaverniam, à flumine Naverno dictam. Ultra ostium Nessi, qua mari Germanico immergitur, est Rossia, in mare promontorii altioribus excurrentis, quod & nomen ipsum indicat. Ros enim Scotis promontorium significat. Ea tota longior est, quam latior. Nam à mari Germanico ad Deucaledonium porrigitur, qua in montes attollitur aspera & inculta, qua se in campos explicat frugum fertilitate nulli prope Scotiæ agro inferior. Valles habet amœnas piscosis amnibus irriguas: lacus pisces complures, sed maximum omnium Lubarum. A mari Deucaledonio littus paulatim se castigat, & in Orientem æstivum reflectit. Ab altero littore mare Germanicum inter rupium excelsarum scopulos iter sibi pandens, interius in sinum se spaciosum explicat, adversus omnes tempestates portum salutiferum, ac certum perfugium. Est enim ingredientibus non difficilis aditus, intus vero adversus omnes cæli marisque injurias tutissima statio, quantumlibet magnis classibus. Proxima Rossia extremæ Septentrionem versus est Navernia, à Naverno amne appellata: quam vulgo proprietatem sermonis patrii secuti Stranaverniam appellant. Eam à Meridie Rossia claudit, ab Occasu & Septentrione mare Deucaledonium

*Moravia.**Rossia.**Stranavernia.*